

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра методики музичного виховання та диригування

Карась Г. В.

**Методичні рекомендації
до вивчення та організації самостійної роботи студентів з
навчального курсу «Історія вокально-хорового виконавства»**

Освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр»

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво за видами)

Івано-Франківськ, 2017

Автор: **Карась Г. В.**, доктор мистецтвознавства, професор кафедри методики музичного виховання та диригування, заслужений працівник культури України

Рецензенти: **Серганюк Л. І.** професор, кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри методики музичного виховання та диригування

Черепанин М. В., доктор мистецтвознавства, професор кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

Карась Г. В.

Методичні рекомендації до вивчення та організації самостійної роботи студентів з навчального курсу «Історія вокально-хорового виконавства» для вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації **напряму підготовки** Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво за видами)

Спеціалізація Хорове диригування освітньо-кваліфікаційного рівня «**Магістр**»

Запропоновані методичні рекомендації містять теоретичні положення щодо розвитку історії вокально-хорового виконавства. В Україні.

Впровадження в навчальний процес названих методичних рекомендацій сприятиме оновленню змісту навчання, розширення теоретичних знань з навчального курсу «Історія вокально-хорового виконавства» та адресовані викладачам та студентам вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво за видами) освітньо-кваліфікаційного рівня «**Магістр**»

Друкується за рішенням Вченої ради Навчально-наукового інституту мистецтв
Протокол № від 2017 р.

Вступ

Предмет «Історія вокально-хорового виконавства» є складовою частиною професійної підготовки студентів до подальшої практичної діяльності майбутнього спеціаліста як вчителя музичного мистецтва, диригента дитячих, навчальних та аматорських хорових колективів, співака, музиканта.

Навчальна дисципліна «Історія вокально-хорового виконавства» базується на теорії і практиці професійного розвитку педагога-музиканта, що забезпечує процес художньо-педагогічної освіти магістрів, формує їх професійний розвиток, що є необхідним для майбутньої музично-педагогічної творчості, музично-педагогічної майстерності, музично-педагогічної культури.

Курс «Історія вокально-хорового виконавства» дає теоретичні знання розвитку історії вокально-хорового виконавства в Україні і допомагає більш інтенсивному і свідомому засвоєнню профільюючих дисциплін музичного факультету: гри на інструменті, співу, хорового класу, хорового диригування, читання хорових партитур, методики роботи з хором, практикуму роботи з хоровим колективом, хорового аранжування.

Програма курсу розрахована на студентів, які мають музичну підготовку. Курс планується на один семестр з розрахунку дві години на тиждень. Оволодіння предметом «Історія вокально-хорового виконавства» відбувається в процесі слухання лекцій і на практичних заняттях. Мета практичних занять – поглибити і закріпити теоретичні знання студентів. Форми практичних занять – слухання музичних творів різних стильових напрямків, вивчення і аналіз спеціальної музикознавчої літератури, написання рефератів за пройденими темами.

Зміст дисципліни полягає у ознайомленні майбутніх фахівців з науково-теоретичними основами історії вокально-хорового виконавства, її науковим апаратом; систематизації знань, удосконалення знань, набутих в курсі історії музичного мистецтва; прищепленні навичок до самостійної роботи з фаховою літературою, орієнтації в ній; формуванню широкого художнього музичного кругозору майбутнього викладача вузів; виховуванні вміння самостійно мислити, критично аналізувати прочитану літературу; визначати методи самостійної роботи студентів над навчальним матеріалом; навчити студентів складанню та виконанню практичних завдань.

Основний зміст навчальної дисципліни: історія вокально-хорового виконавства від найдавніших часів, етнокультурні витоки українського вокально-хорового мистецтва, обрядова основа українського хорового співу, співоча традиція в українському етномузикознавстві, характеристика національного стилю, особливості інтонування у традиційному та академічному хоровому та сольному співі, українська хорова традиція у взаємозв'язку зі співочою традицією, професійний академічний та народний спів, творча діяльність відомих сучасних хорових колективів та співаків

Предмет навчальної дисципліни: основні етапи розвитку українського вокально-хорового виконавства; творча діяльність провідних хорових колективів сучасності.

Вузівський курс історії вокально-хорового виконавства передбачає підготовку висококваліфікованого спеціаліста, що володіє комплексом знань, необхідних для організації та успішного керівництва хоровими колективами різної кваліфікації. Виходячи із сучасного стану і розвитку диригентського мистецтва, а також, враховуючи навчальну програму, відпрацьовану в музичних навчальних закладах, що готують диригентів та вчителів музики, слід вважати доцільним вирішення в рамках даного курсу перерахованих завдань.

Завдання курсу полягають 1) у теоретичному узагальненні історичного досвіду хорової творчості, виконавства та педагогіки, 2) в ознайомленні із провідними хоровими колективами України, що представляють різні стилі хорового мистецтва, 3) в освоєнні складних проблем вокально-хорової педагогіки і методики роботи з хором.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання курсу «Історія вокально-хорового виконавства» полягає у формуванні засобів професійного розвитку у процесі професійної підготовки бакалаврів

освітнього напрямку «Мистецтво» з педагогічною спеціалізацією; оволодінні науково-теоретичними основами аналізу хороших стилів, як складової навчальної дисципліни музично-педагогічної освіти у вищій школі, та всіх профільних дисциплін диригентської освіти; розширити і професійно загострити тематику теоретичної та методичної підготовки майбутнього хормейстера, зміст якої не охоплюється повністю рамками стандартних дисциплін (хорознавство, методика роботи з хором); підготовка фахівців-диригентів, хормейстерів до практичної роботи в якості викладачів спеціальних дисциплін в музичних училищах, училищах мистецтв, педагогічних училищах.

Курс «Історія вокально-хорового виконавства» поєднує науково-теоретичний матеріал в різних аспектах, базується на вивченні таких музичних дисциплін: хорове диригування, теорія музики, сольфеджіо, гармонія, фортепіано, аналіз музичної форми, читання хороших партитур, хоровий клас, вокальний клас, хорознавство, аранжування, педагогіка, психологія, музична психологія. Дисципліна «Історія вокально-хорового виконавства» є однією з профільюючих дисциплін, що визначають кваліфікацію випускника як викладача. Дисципліна дає основні знання про історію вокально-хорового виконавства.

Досягнення мети передбачає опанування майбутніми музикантами змісту курсу, що виявляється у:

- стійкій мотивації культурного зростання засобами професії і усталеному професійному інтересі до безперервного оновлення індивідуально-професійного ресурсу;
- знаннях основних теорій розвитку людини засобами музичного мистецтва і розуміння їх основ для забезпечення оригінального використання ідей, а також проведення наукових досліджень;
- здатності до системної апперцепції і інтеграції галузевого знання та подолання суперечностей його об'єктивації у педагогічній реальності;
- здатності і уміннях використовувати знання для вирішення проблем особистісного взаєморозвитку себе і іншого у новому середовищі і культуровідповідних контекстах художнього розвитку людини;
- уміннях зрозумілого донесення власної професійної позиції до фахівців і нефахівців у музично-педагогічній галузі;
- навичках самостійно продовжувати навчання.

1.2. Успішність досягнення поставленої мети залежить від результативності розв'язання таких завдань курсу:

- формування умінь самоорганізації творчого потенціалу відповідно до потреб професійної реальності і культурних вимог її вдосконалення;
- формуванні професійного мислення, умінь і навичок аналітичної діяльності, що відбувається в процесі нагромадження та вдосконалення педагогічного досвіду;
- формування професійного менталітету науково-педагогічного працівника музично-педагогічної і мистецької галузей;
- засвоєння комплексу спеціальних знань, вмінь та навичок, необхідних у практичній музично-педагогічній та виконавській діяльності;
- формування соціально-професійних і міжпредметних компетенцій;
- формування музично-педагогічного професіоналізму педагога-музиканта;
- розвиток здатності до інтелектуальної автономності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні теорії розвитку людини засобами музичного мистецтва і розуміння їх основ для забезпечення оригінального використання ідей, а також для проведення наукових досліджень;
- здатності до системної апперцепції галузевого знання та подолання суперечностей його об'єктивації у педагогічній реальності;
- здатності уміння використовувати знання для вирішення проблем особистісного розвитку і іншого у новому середовищі і культуровідповідних контекстах художнього розвитку людини;

- передові технології і стратегії з формування духовності, дійсної сутності взаємин культури і мистецтва, культури і цивілізації, культури і інструментальної музики;
- чітке усвідомлення джерел духовності та завдання збереження світу музично-вокальних цінностей;
- найкращі зразки музичного мистецтва;
- духовно-просвітницьку діяльність у мистецькій сфері;
- здійснювати аналіз явищ сучасного мистецтва як соціокультурного феномена в історичному ракурсі;
- основні стильові напрямки та процеси розвитку української та світової культури минулого та сучасності;
- стилі, жанри, напрямки, особливості та закономірності музичного процесу.
- теоретичний матеріал з історії вокально-хорового виконавства;
- рівень сучасної науково-теоретичної бази з проблем історії вокально-хорового виконавства;
- науково-теоретичну та музикознавчу літературу з даної проблеми;
- принципи та методи аналізу різних виконавських стилів;
- вокально-хоровий репертуар сучасності та минулого;

вміти:

- давати змістовну лаконічну характеристику історичної епохи і робити різнобічний узагальнений аналіз суспільно-політичних обставин, які сприяли появі того чи іншого хорового колективу;
- характеризувати особливості розвитку музики на різних етапах її історичного функціонування, характерних мистецьких напрямів в умовах різних суспільних формацій;
- дати аналіз конкретних хорових колективів з точки зору їх жанрово-стильових рис, виражальних засобів;
- розкрити співвідношення традиційного і новаторського в хоровій практиці різних колективів, спираючись на нові дослідження в галузі музичного мистецтва;
- стисло викладати власні судження та відтворювати їх аргументовано і грамотно у письмовій формі;
- професійно підходити до проблеми різних виконавських хорових стилів;
 - грамотно добирати науково-теоретичну літературу з історії вокально-хорового виконавства.;
 - самостійно опрацьовувати науково-методичну та музикознавчу літературу та застосовувати їх у власній практичній діяльності;
 - професійно підходити до проблеми виконавської інтерпретації хорового твору.

Методика самостійної роботи: загальні зауваження

Самостійна робота студентів (СРС) – органічна і невід’ємна частина навчального процесу, значення якої полягає в тому, що вона:

- формує потребу і навички систематичного та обґрунтованого вивчення документів;
- дозволяє напрацювати навички наукового пошуку;
- створює сприятливі умови для повного використання індивідуальних особливостей людини у навчанні;
- є найважливішою умовою формування світоглядних засад;
- сприяє набуттю таких якостей, як наполегливість та системність у виконанні роботи.

Велике значення самостійної роботи у підготовці сучасних фахівців підтверджується багатою практикою вищої школи. Сьогодні СРС приділяється особливе місце в організації навчання у вищій школі. Кількість обов’язкових аудиторних занять скорочується, посилюється акцент на організації самостійної роботи, що розвиває індивідуальні форми навчання і виховання. Уміння творчо мислити, орієнтуватися в потоці наукової інформації, самостійно ставити й вирішувати принципово нові завдання – вимога постіндустріального суспільства. Сьогодні процес навчання у вищому закладі освіти все більше спирається на самостійну, близьку до дослідної роботу студента.

Без самостійної роботи важко набути поглиблених знань. Оволодіння навичками самостійної роботи дає студенту змогу виконувати необхідну роботу якісно і в мінімальний термін. Вища школа покликана навчити студентів працювати в повну міру їх можливостей і здібностей, розвивати в них смак до творчого пошуку, виховувати в майбутніх фахівців прагнення до постійного збагачення і поновлення набутих знань. У підсумку СРС має сформувати у студентів знання і вміння, що дозволять їм самостійно вирішувати професійні завдання і проблеми.

У поняття «самостійна робота» входить не тільки робота, яку студенти виконують під час самопідготовки, але і самостійна діяльність у процесі навчання. Таким чином, СРС складається як з аудиторної роботи на лекціях та семінарах, так і з поза аудиторних занять.

У широкому значенні зміст самостійної роботи з еволюції художніх стилів включає:

- слухання і конспектування лекцій;
- роботу на семінарських заняттях;
- слухання та аналіз музичних творів;
- вивчення рекомендованої літератури, джерел та їх конспектування;
- підготовку рефератів та повідомлень про окремі музичні твори різних стильових епох;
- підготовку наукових доповідей та повідомлень на студентські науково-практичні конференції;
- підготовку до заліку.

Рекомендації з самоорганізації СР. Багато залежить від самого студента, від його ставлення до навчання, до виконання своїх обов'язків. Щоб навчитися самостійно засвоювати навчальний матеріал, він повинен проявити силу волі, наполегливість і цілеспрямованість, виховувати в собі тверду самодисципліну, виробляти й дотримуватися розумного режиму навчання і відпочинку. Навчати їх у всьому поводитися самостійно – мислити, обмірковувати, планувати свою роботу, тобто цінувати свій час й уміти розподіляти його, бачити перспективу в роботі, передбачати можливі труднощі тощо.

Особливості самостійної підготовки до семінарських занять

Участь у семінарських заняттях має бути спрямована не просто на набуття певної суми знань, а головним чином на вироблення уміння і навичок за допомогою отриманих знань самостійно розбиратися у складних процесах суспільного розвитку. Одним з ефективних засобів активізації студентів на семінарських заняттях є проблемне навчання, що сприяє розвитку творчої думки і процесу пізнання.

Семінарські заняття в умовах проблемного навчання можуть набувати різних організаційних форм – «круглий стіл», ділова гра, диспут, прес-конференція, конкурс на краще знання першоджерел та ін. У їх основі – інтенсифікація навчального процесу через змагальність, поглиблення якісної підготовки, підвищення відповідальності за ефективне вирішення питань семінару, вироблення вміння відстоювати власні переконання, вести творчі дискусії, набувати навичок організаторської роботи.

Семінар («семінар» латинською мовою означає «розсадник», а в буквальному розумінні – поширення знань шляхом усних виступів і обговорень), найбільш поширена форма – розгорнута бесіда, яка вимагає знання фактичного матеріалу, уміння аргументовано викласти свої знання в усній формі. При підготовці до семінарського заняття треба керуватися такими рекомендаціями:

- Докладно ознайомтеся з темою і планом семінарського заняття, кожним із винесених на розгляд питань.
- Замовте у бібліотеці відповідні рекомендовані джерела й літературу, насамперед обов'язкову.
- Прочитайте документальні джерела й основну літературу до кожного з питань семінару, намагаючись осмислити прочитане.
- Законспекуйте необхідний матеріал, випишіть цитати.
- Складіть план і текст свого виступу на семінарському занятті з кожного питання.

Рекомендації по роботі з текстом:

- Не переписуйте цілі речення чи абзаци; краще виписуйте ключові думки, ідеї.

- Затримуйте увагу на наступному реченні кожного абзацу, особливо коли це великі абзаци.
- Звертайте обов'язково увагу на так звані слова-сигнали – «отже», «таким чином» та ін., які вживаються з метою акцентувати увагу на чомусь важливому.
- Уважно ознайомтеся з висновками автора.
- Відразу після прочитаного перевірте, що ви запам'ятали, і відобразіть ключову думку, факти, власні оцінки у вигляді послідовної схеми.

Одним із шляхів запам'ятовування та засвоєння матеріалу є ведення записів прочитаного. Основні форми записів – план, виписки, тези, анотація, резюме і конспект. Конспектувати необхідно цілеспрямовано, заздалегідь уявляючи, які аспекти, положення роботи мають найбільш важливе значення. Дуже важливо робити лаконічні записи, виділяючи й записуючи тільки найсуттєвіше, опускаючи другорядні аргументи, деталі. Дуже роздутий конспект дає мало користі.

Важливе значення має продумане оформлення конспектів, їх акуратне ведення. Записи доцільно вести в загальному зошиті чорнилами, сторінки нумерувати, щоб швидко знайти потрібний матеріал.

Конспект не повинен бути суцільним текстом. Необхідно поділити конспект відповідно до логічного плану книги, її структури. Досягається розчленування шляхом використання запису відступами, коли одне положення відокремлюється від іншого: використовувати абзаци, спеціальне маркування. Оформлення конспекту має бути чітким, наочним, забезпечувати зручність у користуванні ним.

За характером оформлення конспекти поділяються на три види: **текстуальний, вільний, змішаний**. Під час конспектування джерел з навчальною метою краще користуватися вільним або змішаним конспектом. У вільному конспекті викладання твору ведеться своїми словами, але не виключається використання і авторських фраз, висловів, текстуальних записів. Складаючи вільний конспект, не бажано відступати від авторського плану книги або статті. Помилки припускають ті студенти, які складають конспект відповідно до плану семінару, відступаючи від логічної структури джерела. Вільний конспект надає змогу краще усвідомлювати й закріплювати в пам'яті прослухане, прочитане. Змішаний конспект поєднує позитивну якість не тільки вільного конспекту, але й інших видів запису. У змішаному конспекті допускаються записи і у вигляді плану, цитат, виписок та схем, складених на авторському матеріалі.

Таким чином, запис прочитаного, в якій би формі він не проводився, – результат великої самостійної творчої праці з вивчення та засвоєння джерела, важливий етап самостійної роботи.

Отже, правильна підготовка організації самостійної роботи є важливим чинником підвищення ефективності і якості набуття теоретичних знань.

Одне з найскладніших завдань, яке має виконати студент – підготовка доповіді. Доповідь (повідомлення), яку планується виголосити на семінарі, має відповідати таким вимогам:

- Методологічно правильно й повно розкрити зміст вибраного питання;
- Показати самостійну роботу над джерелами та літературою;
- Продемонструвати вміння планувати чітко все те, що вивчається і зрозуміло формулювати головні питання виступу.

Для студента-доповідача особливого значення набувають три фактори: володіння матеріалом; володіння собою; володіння аудиторією.

Вимоги й рекомендації до написання реферату

Реферат – одна із форм самостійного опанування студентом певних знань. Для його підготовки підбирається спеціальна література, робляться виписки, які згодом komponують відповідно до поставлених завдань. Кінцевий результат написання реферату – оприлюднення його результатів.

Структура реферату: титульний аркуш, зміст, вступ, 2-3 розділи, висновки, список використаної літератури.

Загальний обсяг реферату: до 15 сторінок, з них до 2 сторінок – вступ, 12 сторінок – основний текст, 1 сторінка – висновки.

Відлік сторінок починають з титульного аркуша. Проте титульний аркуш і аркуш «зміст» не нумерують, а починають із третьої сторінки – «ВСТУП» – у верхньому правому куті із цифри «3».

У вступі зазначають актуальність теми, особисте ставлення до обраної проблеми, хронологічні й територіальні рамки дослідження. Потім дають аналіз використаної літератури, вказуючи внесок кожного автора в розкриття проблеми. І нарешті – визначають мету та завдання роботи.

Кожен розділ, як правило, розкриває суть одного із завдань, і завершується загальним висновком.

У висновках до реферату підводять загальні підсумки роботи.

Обов'язковою умовою для написання реферату є текстові посилання на використану літературу. У кінці речення ставлять квадратні дужки, в яких зазначають порядковий номер появи в тексті джерела і сторінку, з якої зроблено пряме цитування тексту чи просто передача суті матеріалу, наприклад [4, с. 37].

Список використаної літератури складають в міру появи посилань у тексті. При цьому зазначають загальну кількість сторінок книги чи статті.

Зразок складання бібліографічного покажчика:

а) Книга із зазначенням автора:

Михайлов М. Стиль в музиці: дослідження. Л.: Музика, 1981. 262 с.

б) Книга без зазначення автора:

Опера. Иллюстрированная энциклопедия [пер. с англ.] / гл. ред Стэнли Сэди. М. : ЗАО «БММ», 2006. С. 12-15.

в) Багатотомне видання:

Давня історія України: В 2 т. К.: Либідь, 1995. Т. 2. 220 с.

г) стаття часопису:

Карась Г. Тема голодомору 1932 – 1933 рр. в Україні в контексті музики постмодерну: на прикладі опери Вірко Балея // Культура і сучасність : альманах. К.: Міленіум, 2013.– № 2. С.102–107.

Кількість використаної літератури має бути не менше 5 джерел. При цьому, по можливості, бажано використати найновіші видання.

Висока оцінка за виконання реферату залежить від дотримання усіх вищезазначених вимог і успішного захисту. Виступ (до 10 хв.) має передати основні положення реферату. При цьому особливо враховується вільне володіння матеріалом, вміння аргументовано обстоювати свою думку й зацікавити аудиторію.

Зміст навчальної дисципліни та теми для самостійної роботи

Змістовий модуль 1. Змістовий модуль 1. Українське вокально-хорове виконавство від найдавніших часів до ХХ ст.

Тема 1. Українське хорове виконавство від часів Київської Русі до ХVІІІ ст.

Методичні рекомендації до вивчення теми та самостійної роботи

Студенти під час самостійного опрацювання теми повинні звернути увагу на вивчення таких питань: форми музикування в Київській Русі; джерела духовної музики в Київській Русі; роль скоморохів; знаменний розспів; партесне багатоголосся; шкільна драма; канти; Микола Дилецький.

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Які форми музикування були знані в Київській Русі?
 2. Які основні джерела духовної музики в Київській Русі? В якій країні закладалися підвалини православного духовного співу?
 3. Як називалися музиканти при княжих дворах? На яких інструментах вони грали?
 4. Хто такі скоморохи? Де вони виступали й з якої нагоди? Як ще їх називали?
-

5. Звідки походить термін «знаменний розспів», в який період виник, і що він означає?
6. Де, в яких осередках, містах і навчальних закладах в Україні найкраще розвивалася професійна музична культура після падіння татаро-монгольського іга?
7. Як називалася книга, в якій були зібрані всі основні духовні наспіви за церковним календарем?
8. Чому багатоголосний спів XVII ст. називався партесним? Звідки він прийшов в Україну?
9. Де побутувала шкільна драма, ким вона виконувалась і звідки походить її назва?
10. Яким був первісний зміст кантів і як він змінювався протягом XVII-XVIII ст.?
11. Який внесок зробив Микола Дилецький в українську музичну культуру і як називається його книга?

Основна література.

Історія української музики. В 6 т./ АН УРСР. Ін-т мист-ва, фольк. та етногр. ім. М. Т. Рильського; Редкол.: М. М. Гордійчук (голова) та ін. – Том 1: Від найдавніших часів до середини XIX ст. / Л. Б. Архімович, Т. П. Булат, М. М. Гордійчук та ін.; Редкол. тому: М. М. Гордійчук (відп. ред.) та ін. – К.: Наукова думка, 1989.

• Корній Л. Історія української музики: підручник. – К.: Х.; Нью-Йорк: Вид-во М. П. Коць, 1996. – Ч.1; 1998. – Ч.2.; Нью-Йорк, 2001. – Ч. 3.

Додаткова література

Тема 2. Українське хорове виконавство XVIII ст.

Методичні рекомендації до вивчення теми та самостійної роботи

Студенти під час самостійного опрацювання теми повинні звернути увагу на вивчення таких питань: види церковних хорів в Україні у XVIII ст.; музична освіта та вокально-хорове виконавство; осередки музичної освіти; роль місцевості Розумовських у розвитку музичної культури в Україні; відомі хорові диригенти XVIII ст.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Які види церковних хорів існували у XVIII ст.?
2. Назвіть відомі церковні хори XVIII ст.
3. Яким чином хорове виконавство було пов'язане з музичною освітою?
4. Які осередки музичної освіти XVIII ст. ви знаєте?
5. Який внесок у розвиток хорового мистецтва здійснило сімейство графів Розумовських?
6. Назвіть найбільш відомих хорових диригентів XVIII ст.

Основна література

Альшванг Л. Людвиг ван Бетховен. – М., 1977. – С. 213.

Витвицький В. Гетьман КирилоРозумовський – музичний меценат // Збірник на пошану Гр. Китастого. – Нью-Йорк, 1980. – С. 58.

Ернст Ф. Кріпацькі капели на Україні // Музика. – 1924. – Ч. 1 –3. – С. 34.

Історія української музики. В 6 т./ АН УРСР. Ін-т мист-ва, фольк. та етногр. ім. М. Т. Рильського; Редкол.: М. М. Гордійчук (голова) та ін. – Том 1: Від найдавніших часів до середини XIX ст. / Л. Б. Архімович, Т. П. Булат, М. М. Гордійчук та ін.; Редкол. тому: М. М. Гордійчук (відп. ред.) та ін. – К.: Наукова думка, 1989.

Козицький П. Спів і музика в Київській академії за 300 років її існування. – К., 1971. – С. 66.

Корній Л. Історія української музики. Ч.2.- Київ.-Харків-Нью-Йорк, 1998.- 301-302.

Лисько З. Піонери музичного мистецтва в Галичині. – Львів – Нью-Йорк, 1994. – С. 25.

Штелин Я. Музыка и балет в России XVIII века. – Л., 1935. – С. 90.

Щербаківський Д. Оркестри, хори і капели на Україні за панщини // Музика. – 1924. – № 10 – 12. – С.208.

Щоденник генерального хорунжого М. Ханенка за 1752р. Подаємо за ст.:

Щербаківський Д. Оркестри, хори і капели на Україні за панщини // Музика. – 1924. – № 7 –9. – С. 144.

Додаткова література

Івченко Л. Геній і amator-меценат // Музика. – 1996. – № 5. – С. 25.

Серебрянников В. Киевская академия с половины XVIII ст. // Труды Киевской духовной академии. – 1897. – № 7. – С. 341.

Soroker Y. Ukrainian Musical Elements in Classical Music / by Yakov Soroker. Translation of: Ukainski elementy v tvorchosti kompozytoriv-klasykiv / Includes bibliographical references and index. Translated by Olia Samijlenko. Edited by Andriy Hornjatkevych. – Edmonton ; Toronto : Published by Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 1995. – P. 15 –24).

Тема 3. Українське хорове виконавство XIX століття.

Методичні рекомендації до вивчення теми та самостійної роботи

Студенти під час самостійного опрацювання теми повинні звернути увагу на вивчення таких питань: церковні хори Києва, хор Київської Духовної академії; хор Київського університету; Роль М. Лисенка в організації хорового процесу; хори в українських родин.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Яким чином хорове виконавство XIX ст. було пов'язане з музичною освітою?
2. Які осередки музичної освіти XIX століття ви знаєте?
3. Які типи хорів існували у XIX столітті?
4. Яку роль у розвитку хорового виконавства відіграла діяльність Миколи Лисенка?
5. Назвіть найбільш відомих хорових диригентів XIX століття.

Основна література

Історія української музики. В 6 т./ АН УРСР. Ін-т мист-ва, фольк. та етногр. ім. М. Т. Рильського; Редкол.: М. М. Гордійчук (голова) та ін. Том 2: Друга половина XIX ст. / Т. П. Булат, М. М. Гордійчук, С. Й. Грица та ін.; редкол. Тому: Т.П. Булат (відп. ред.) та ін. – К.: Наукова думка, 1989.

М. В. Лисенко у спогадах сучасників / упор. Остап Лисенко. – К., 1968.- С.511.

Пархоменко Л. Хорова культура в першій половині XIX ст. // Київ музичний. – К., 1982. – С.29.

Додаткова література

Тема 4. Хорове виконавство на Західній Україні (кінець XIX – початок XX ст.).

Методичні рекомендації до вивчення теми та самостійної роботи

Студенти під час самостійного опрацювання теми повинні звернути увагу на вивчення таких питань: хорове виконавство на західноукраїнських землях: хор «Руської Бесіди», «Бояни»; Перемишль – центр української культури першої половини XIX ст.; роль єпископа І. Снігурського у розвитку хорового виконавства та музичної освіти в Галичині.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Яка роль єпископа І. Снігурського у розвитку хорового виконавства та музичної освіти в Галичині?

2. Чому Перемишль вважають центром української музичної культури Галичини початку XIX ст.?

2. Яка роль у розвитку українського хорового мистецтва товариства *Боян*?

Основна література

Загайкевич М. Музичне життя Західної України другої половини XIX ст. –К., 1960.

• Кияновська Л. Стильова еволюція галицької музичної культури XIX – XX ст. – Тернопіль: СМП „Астон”, 2000.

• Ханик Л. Історія хорового товариства “Боян”. Львів, 1999.

• Черепанин М. Музична культура Галичини (друга половина XIX – перша половина XX століття). К.: Вежа, 1997.

Додаткова література

Тема 5. Професійний хоровий спів. Композитори-диригенти. Микола Лисенко – творець українського академічного хорового виконавства.

Методичні рекомендації до вивчення теми та самостійної роботи

Студенти під час самостійного опрацювання теми повинні звернути увагу на вивчення таких питань: творення М. Лисенком академічного хорового виконавського стилю на концертній естраді; жанр опрацювання народної пісні у творчості М. Лисенка; особливості роботи з хором М. Лисенка; значення діяльності М. Лисенка для розвитку хорового виконавства в Україні.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Які особливості діяльності М. Лисенка – хорового диригента?
2. Якими хоровими колективами керував М. Лисенко?
3. Які особливості репетиційної роботи М. Лисенка з хорами?
4. Яке значення диригентської діяльності Миколи Лисенка для розвитку хорового виконавства в Україні?

Основна література

Бенч-Шокало О. Український хоровий спів. – К.: Український світ, 2002. – С. 103–108.

Історія української музики. В 6 т./ АН УРСР. Ін-т мист-ва, фольк. та етногр. ім. М. Т. Рильського; Редкол.: М. М. Гордійчук (голова) та ін. – • Том 2: Друга половина XIX ст. / Т. П. Булат, М. М. Гордійчук, С. Й. Грица та ін.; редкол. Тому: Т. П. Булат (відп. ред.) та ін. – К.: Наукова думка, 1989.; • Том 3: Кінець XIX – початок XX ст. / С. Й. Грица, М. П. Загайкевич, А. П. Калениченко та ін.; редкол. тому: М. П. Загайкевич (відпов. ред.) та ін. – К.: Наукова думка, 1990.

Колесса Ф. Музикознавчі праці. – К., 1970. – С. 531.

Кошиць О. Спогади. – К., 1995. – С. 338.

Ревуцький Д. М. В. Лисенко – хоровий диригент // М. В. Лисенко у спогадах сучасників. – К., 1968. – С. 528, 530–531.

Додаткова література

Пчілка О. Микола Лисенко (спогади й думки) // М. В. Лисенко у спогадах сучасників. – К., 1968. – С. 71.

Старицька-Черняхівська Л. Спогади про М. В. Лисенка // М. В. Лисенко у спогадах сучасників. – К., 1968. – С. 309.

Тобілевич С. Нові люди – нове життя // М. В. Лисенко у спогадах сучасників. – К., 1968. – С. 401–402.

Тема 6. Українське хорове виконавство XX ст. Микола Дмитрович Леонтович – диригент

Методичні рекомендації до вивчення теми та самостійної роботи

Студенти під час самостійного опрацювання теми повинні звернути увагу на вивчення таких питань: хорова діяльність М. Леонтовича; хорові колективи, які працювали під керівництвом М. Леонтовича; роль обробки народної пісні М. Леонтовича для хору у розвитку хорового виконавства в Україні.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Які особливості діяльності М. Леонтовича – хорового диригента?
2. Якими хоровими колективами керував М. Леонтович?
3. Яке значення диригентської діяльності Миколи Леонтовича для розвитку хорового виконавства в Україні?

Основна література

Історія української музики. В 6 т./ АН УРСР. Ін-т мист-ва, фольк. та етногр. ім. М. Т. Рильського; Редкол.: М. М. Гордійчук (голова) та ін. – • Том 3: Кінець XIX – початок XX ст. / С. Й. Грица, М. П. Загайкевич, А. П. Калениченко та ін.; редкол. тому: М. П. Загайкевич (відпов. ред.) та ін. – К.: Наукова думка, 1990.

Додаткова література

Відгуки минулого. О. Кошиць в листах до П. Маценка. – Лист від 3 грудня 1941 р. – Вінніпег, 1954.

Тема 7. Кирило Стеценко – диригент

Методичні рекомендації до вивчення теми та самостійної роботи

Студенти під час самостійного опрацювання теми повинні звернути увагу на вивчення таких питань: особливості діяльності Кирила Стеценка як хорового диригента; виконавські особливості хорових колективів під керуванням К. Стеценка; значення диригентської діяльності Кирила Стеценка для розвитку хорового виконавства в Україні.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Які особливості діяльності Кирила Стеценка – хорового диригента?
2. Якими хоровими колективами керував К. Стеценко?
3. Яке значення диригентської діяльності Кирила Стеценка для розвитку хорового виконавства в Україні?

Основна література

1. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів. – К.: Український світ, 2002. – С.108–113.
2. Історія української музики. В 6 т./ АН УРСР. Ін-т мист-ва, фольк. та етногр. ім. М. Т. Рильського; Редкол.: М. М. Гордійчук (голова) та ін. – • Том 3: Кінець XIX – початок XX ст. / С. Й. Грица, М. П. Загайкевич, А. П. Калениченко та ін.; редкол. тому: М. П. Загайкевич (відпов. ред.) та ін. – К.: Наукова думка, 1990.
3. Пархоменко Л. Кирило Стеценко / Лю Пархоменко. – К.: Музична Україна, 2009. – С.19–57.

Додаткова література

Програмові вимоги оцінювання знань, умінь та навичок за кредитно-модульною системою Модуль І.

Дати відповідь на запитання:

1. Які основні джерела духовної музики в Київській Русі?
2. Чому багатоголосний спів XVII ст. називався партесним? Звідки він прийшов в Україну?
3. Який внесок зробив Микола Дилецький в українську музичну культуру і як називається його книга?
4. Які види церковних хорів існували у XVIII ст.?
5. Які осередки музичної освіти XVIII ст. ви знаєте?
6. Який внесок у розвиток хорового мистецтва здійснило сімейство графів Розумовських?
7. Назвіть найбільш відомих хорових диригентів XVIII ст.
8. Які осередки музичної освіти XIX століття ви знаєте?
9. Яку роль у розвитку хорового виконавства відіграла діяльність Миколи Лисенка?
10. Яка роль єпископа І. Снігурського у розвитку хорового виконавства та музичної освіти в Галичині?
11. Яка роль у розвитку українського хорового мистецтва товариства *Боян*?
12. Яке значення диригентської діяльності Миколи Лисенка для розвитку хорового виконавства в Україні?
13. Яке значення диригентської діяльності Миколи Леонтовича для розвитку хорового виконавства в Україні?
14. Яке значення диригентської діяльності Кирила Стеценка для розвитку хорового виконавства в Україні?

Змістовий модуль 2. Українське вокально-хорове виконавство XX ст.

Тема 8. Професійний хоровий спів. Композитори-диригенти. Хорове виконавство Олександра Кошиця.

1. Формування диригентського стилю О. Кошиця.
2. О. Кошиць – організатор і диригент Української республіканської капели.
3. Виконавська естетика хорів під орудою О. Кошиця
4. О. Кошиць – організатор української хорової справи в діаспорі
5. Хорова школа О. Кошиця.
6. Феномен О. Кошиця як історико-культурне явище.

Методичні рекомендації до вивчення теми та самостійної роботи

Студенти під час самостійного опрацювання теми повинні звернути увагу на вивчення таких питань: формування диригентського стилю О. Кошиця; О. Кошиць – організатор і диригент Української республіканської капели (1919); виконавська естетика хорів під орудою О. Кошиця; О. Кошиць – організатор української хорової справи в діаспорі; хорова школа О. Кошиця; феномен О. Кошиця як історико-культурне явище.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Під якими впливами формувалася диригентський стиль О. Кошиця?
2. Чому О. Кошиць – організатор і диригент Української республіканської капели ?
3. Якою є виконавська естетика хорів під орудою О. Кошиця?
4. Яка роль О. Кошиця в організації української хорової справи в діаспорі?
5. Хто належить до хорової школи О. Кошиця?
6. В чому феномен О. Кошиця як історико-культурного явища.

Основна література

Антонович М. Кошиць Олександр Антонович – композитор церковної музики і диригент. – Вінніпег, 1975

Безручко Л. З піснею по світах і рідних закутках: замітки й спомини учасника концертної подорожі У. Р. Капелі по Європі та члена б. т-ва «Кобзар» на Закарпатті. Соціографічний нарис про Карпатську Україну / Лев Безручко. – Нью-Йорк: Накладом автора, 1951. – С. 61–82.

Бенч-Шокало О. Український хоровий спів. – К.: Український світ, 2002. – С.113–116.

Відгуки минулого. О. Кошиць в листах до П. Маценка / передмова П. Маценка. – Вінніпег: «Культура й Освіта», 1954. – 80 с.

Головащенко М. Феномен Олександра Кошиця / Михайло Головащенко. – Київ: Муз. Україна, 2007. – 588 с.: іл.

Калуцка Н. Мистецька діяльність Олександра Кошиця в контексті музики ХХ сторіччя: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: 17.00.03 – музичне мистецтво / Н. Б. Калуцка. – Київ, 2001. – 21 с.

Калуцка Н. Олександр Кошиць : мистецька діяльність у контексті музики ХХ сторіччя [Текст] / Н. Калуцка, Л. Пархоменко. – К.: Фенікс, 2012. – 416 с.

Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття : [монографія] / Г. Карась. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2012. – 1164 с.

Козицький П. Спів і музика в Київській академії за 300 років існування / П. Козицький / Заг. ред., вступ. ст., коментарі та розшифрування текстів О. Я. Шреєр-Ткаченко. – К.: Муз. Україна, 1971. – 148 с.

Корольок Н. Корифеї української хорової культури ХХ століття. – К.: Муз. Україна, 1994. – С.81–108.

Кошиць О. З піснею через світ (Подорож Української республіканської капели) / упоряд., літ. обр., заг. ред. Михайла Головащенко / Олександр Кошиць. – Київ: Рада, 1998. – 326 с.; іл.

Кошиць О. Листи до друга (1904–1931) / упоряд., коментарі, вст. стаття і покажчик імен Л. О. Пархоменко / Олександр Кошиць. – К.: Рада, 1998. – 190 с.

Кошиць О. Спогади / упоряд. та передмова М. Головащенко / Олександр Кошиць. – К.: Рада, 1995. – 387 с.

Кошиць Олександр. Релігійні твори / за ред. Зіновія Лиська = Koshetz, Olesksander. Religious music / edited by Zenowij Lysko. – Нью-Йорк: УВАН у США, 1970. – 736 с., резюме англ. мовою.

Мартиненко О. Музична діяльність української еміграції у міжвоєнній Чехословаччині (джерелознавчий аспект дослідження): дис... кандидата мистецтвознавства / 17.00.03 / Мартиненко Оксана Василівна. – К., 2001. – С. 34.

Маценко П. Засади творчості О. Кошиця / Павло Маценко. – Winnipeg, Manitoba : Культура й освіта, 1950. – С. 13.

Придаткевич Р. Д-р Лука Мишуга і українська музика в Америці / Роман Придаткевич // Лука Мишуга: зб. / зредагував Антін Драган. – Джерзі Сіті-Нью Йорк: Вид-во «Свобода», 1973. – С. 187.

Рудницький А. Українська музика: історико-критичний огляд / Антін Рудницький. – Мюнхен: Дніпрова хвиля, 1963. – С. 131.

Українська пісня за кордоном: світова концертна подорож Українського Національного хору під проводом Олександра А. Кошиця: голос закордонної музичної критики. – Париж: Укр. Музичне Т-во ім. О. Кошиця в Парижі, 1929. – 287 с.

Щербаківський В. Олександр Антонович Кошиць / Вадим Щербаківський. – Лондон: Накладом Української видавничої спілки, 1955. – С. 21.

Додаткова література

Nejedlý, Z. Ukrajinská republikánská kapela / Zdeněk Nejedlý. – Nákladem Ukrajinského vydavatelského družstva “Čas” Kujev – Praha; Knihtiskárna “Politiky” v Praze, [1920]. – 67 s.

Тема 9. Нестор Городовенко – фундатор українського професійного хорового виконавства першої половини ХХ ст.

Методичні рекомендації до вивчення теми та самостійної роботи

Студенти під час самостійного опрацювання теми повинні звернути увагу на вивчення таких питань: Н. Городовенко – творець капели «Думка»; роль Н. Городовенка у творенні хорової культури української діаспори; мистецькі паралелі життєтворчості О. Кошиця та Н. Городовенка.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Яка роль Н. Городовенка як творця капели «Думка»?
2. Яка роль Н. Городовенка у творенні хорової культури української діаспори?
3. В чому проявилися мистецькі паралелі життєтворчості О. Кошиця та Н. Городовенка.

Основна література

Бенч О. Павло Муравський. Феномен одного життя. – Київ: Дніпро, 2002.

Бенч-Шокало О. Український хоровий спів: Актуалізація звичаєвої традиції: Навч. посіб.- К.: Ред. журн. „Укр. світ”, 2002.

Казачков С. Сьогоднішній день хорової культури // Советская музыка. – 1982. – № 2.

Кияновська Л. Галицька музична культура ХІХ – ХХ ст.: Навчальний посібник. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2007.

Ковальський Б. Життєвий шлях Нестора Городовенка // Новий шлях (Монреаль, Канада). – 1964. – 29 серпня.

Коханик І. „Стильова гра” або „гра зі стилями” як реалія сучасної композиторської творчості та музично-вокальна проблема // Феномен школи в музично-виконавському мистецтві. Тези міжнар. наук.-практ. конф. 22-23 березня 2005. – Київ, 2005. – С.47-48.

Кошиць О. З піснею через світ (Подорож Української республіканської капели). – К.: Рада, 1998.

Кошиць О. Листи до друга (1904-1931) / ред.- упоряд. Л. Пархоменко. – К.: Рада, 1998.

Кошиць О. Спогади. – К.: Рада. – 1995.

Кошиць О. Про українську пісню й музику. – К., 1993.

Лашенко А. П. Хоровая культура: аспекты изучения и развития. – Київ: Муз. Україна, 1989.

Лашенко А. З історії київської хорової школи. – К.: Музична Україна, 2007.
Павло Маценко. Музиколог, композитор і громадський діяч: Збірник на пошану 90-ліття народин / Упор. і ред. В. Верига. – Торонто: Вид-ня УНО Канади, 1992.
Шибанов Г.М. Нестор Городовенко: Життя і творчість. – К.: Вид-во імені Олени Теліги, 2001.

Додаткова література

Тема 10. Патоніда Щуровська-Россіневич: портрет мисткині через призму теорій гендеру та пасіонарності

Методичні рекомендації до вивчення теми та самостійної роботи

Студенти під час самостійного опрацювання теми повинні звернути увагу на вивчення таких питань: участь П. Щуровської-Россіневич у формуванні та діяльності Української республіканської капели; роль диригентки у хоровому процесі української діаспори; особливості виконавського стилю хорових колективів під керуванням П. Щуровської-Россіневич

Питання та завдання для самоконтролю

1. Яку участь брала П. Щуровська-Россіневич у формуванні та діяльності Української республіканської капели?
2. Яка роль диригентки у хоровому процесі української діаспори?
3. Охарактеризуйте особливості виконавського стилю хорових колективів під керуванням П. Щуровської-Россіневич.

Основна література

Бурачинська Л. Людина великого обдарування (Над могилою Платоніди Щуровської) /Лідія Бурачинська // Олександр Кошиць: Зб. статей, спогадів і матеріалів до 130-річного ювілею з дня народження геніального диригента і композитора: Довід. вид./ Є.М.Паранюк. – Івано-Франківськ: ПП Супрун, 2006. – С.193-195.

Гендер. Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Гендер>

Гумилев Л. Конец и вновь начало: популярные лекции по народоведению / Лев Гумилев. – М.: Айрис-пресс, 2009. – 384 с.: ил. – (Библиотека истории и культуры).

Китастий Г. Ще декілька завваг до книжки «Українська музика» А.Рудницького / Григорій Китастий // Визвольний шлях (Лондон). – 1966. – жовтень. – Кн. 10 (223). – С.1195.

• Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття : монографія. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2012.

Кукуруза-Король М. Жінка-диригентка. Платоніда Івановна Щуровська / М. Кукуруза-Король // Наше життя. Our Life (Нью-Йорк). – 1986. – Ч. 5. – С.16.

Мірний І. Український Високий Педагогічний інститут ім. М.Драгоманова: 1923–1933 (історія інституту) /Іван Мірний. – Прага: Видання Укр. Висок. Педагог. Інституту за допомогою м-ва шкільн. й нар. освіти Ч.С.Р., 1934. –144 с.: іл.

Олександр Кошиць: Зб. статей, спогадів і матеріалів до 130-річного ювілею з дня народження геніального диригента і композитора: Довід. вид. / Є.М.Паранюк. – Івано-Франківськ: ПП Супрун, 2006. – 198 с.: іл.

[Б.п.]. Пам'яті Платоніди Щуровської-Россіневич // Олександр Кошиць: Зб. статей, спогадів і матеріалів до 130-річного ювілею з дня народження геніального диригента і композитора: Довід. вид. / Є.М.Паранюк. – Івано-Франківськ: ПП Супрун, 2006. – С.190-192.

Пеленський О. Світова концертна подорож Української Республіканської Капелі (спомини учасника) /Олександр Пеленський. – Львів: Накладом автора, 1933. –168 с.

Петрівський Д. Хор Української Господарської Академії в Чехо-Словаччині / Данило Петрівський // Українська Господарська Академія в Ч.С.Р., Подебради, 1922-1935 і Український Технічно-Господарський Інститут, Подебради; Регенсбург; Мюнхен, 1932–1972: В 50-ліття заснування УГА і 40-ліття УТГІ. – Нью Йорк: Видання Абсолютів Української

Господарської Академії і Українського Технічно-Господарського Інституту, 1972. – С.110–116. [Українська Висока Політехнічна школа на чужині. Том III].

Українська гімназія в Чехії 1925 –1945: альманах Української гімназії в Празі – Ржевницях –Модржанах /Редакція В.Маруняк. – Мюнхен: Видання кол. учнів УРРГ –УРГ, 1975. – 296 с. : фото.

Шерегій Ю. Нарис історії українських театрів Закарпатської України до 1945 року / Ред. і вступ. ст. Василя Маркуся та Валеріяна Ревуцького /Юрій Шерегій. – Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто; Пряшів; Львів: Словацьке педагогічне видавництво в Братиславі. Відділ української літератури в Пряшеві, 1993. – 410 с. – [Записки НТШ, т.218. Історико-філософська секція].

Шох І. Платоніда Іванівна Щуровська-Россіневич /Ірина Шох // Олександр Кошиць: 36. статей, спогадів і матеріалів до 130-річного ювілею з дня народження геніального диригента і композитора: Довід. вид. / Є.М.Паранюк. – Івано-Франківськ: ПП Супрун, 2006. – С.141-150.

Щуровська-Россіневич П. І. 21 народня пісня. В 3-голосому укладі для шкільних хорів. – Ужгород: «Книга», 1936. – 24 с.

Щуровська П. Із думок диригентки (У 75-ліття Антоніди Щуровської) / П.Щуровська // Олександр Кошиць: 36. статей, спогадів і матеріалів до 130-річного ювілею з дня народження геніального диригента і композитора: Довід. вид. / Є.М.Паранюк. – Івано-Франківськ: ПП Супрун, 2006. – С.187-188.

Щуровська П. Моя музична освіта /Платоніда Щуровська // Олександр Кошиць: 36. статей, спогадів і матеріалів до 130-річного ювілею з дня народження геніального диригента і композитора: Довід. вид. / Є.М.Паранюк. – Івано-Франківськ: ПП Супрун, 2006. – С.151-186.

Щуровська-Россіневич П. О. А. Кошиць, як диригент / П.Щуровська-Россіневич // Вісті (Міннеаполіс, Міннесота). – 1964. –Ч.4 (11). – С.8 –11,13.

Додаткова література

І.К. Український Акад. Хор у Празі (голоси чеської преси) // Діло (Львів). – 1928. – 9 трав.-ч.101.

ІЛ. Фонд Зіни Генік-Березовської (Ф.201), спр. 504. Пл. Щуровська–Россіневич. «О. А. Кошиць як диригент» (уринок зі статті); «О. А. Кошиць як фольклорист і новатор хорового мистецтва». б/д. Машинопис 7 арк.; Три вирізки з газети «Краківські вісті» (Відень). Ч.248, ч. 249., ч.250. – 2 лист., 3 лист., 4 лист. 1944 р. – П. Щуровська-Россіневичева «О. А. Кошиць як диригент» (стаття).

ІЛ. Ф. 201, спр. 509. П. Щуровська–Россіневич. Спогади. б/д. Машинопис. 70 арк. Арк. 52 – 64. Уринок зі спогадів жінки-диригентки.

ІЛ. Ф. 201, спр. 531. Альбом відгуків про концерти українського хору в Подєбрадах під керівництвом Пл. Щуровської-Россіневич. 1925–1945. Друк, машинопис. 162 арк. Вирізки з газет, наклеєні на аркуші альбома.

ІЛ. Ф. 201, спр. 532. Альбом на пошану Пл. Щуровської–Россіневич. 1920-і рр. Автографи. Арк. 8.

ІЛ. Ф. 201, спр. 556. П.Щуровська–Россіневич. Зошит зі спогадами. б/д. Автограф (олівцем). 88 арк.

ІЛ. Ф. 201, спр. 563. Ноти для хорового співу із зібрання Пл. Щуровської-Россіневич. б/д. Ноти (рукописи і друковані). 13 папок. 212 арк.

М. Г. Прага співає // Діло (Львів). – 1928. – 21 квіт. – ч.87 (11340).

ЦДАВО України. Ф. 3965, оп.2, спр. 94. Арк. 181 –182. Лист Платоніди Россіневич з Праги від 13 серпня 1928 р. до О.Кошиця (рукопис, оригінал).

ЦДАВО України. Ф. 3965, оп.2, спр. 94. Арк. 276 –178. Лист Платоніди Россіневич з Праги від 8 червня 1922 р. до О.Кошиця (рукопис, оригінал).

ЦДАВО України. Ф.3972, оп.1, спр. 298: Особиста справа в. о. доц. П.Щуровської. – Арк. 3.

ЦДАП /SUAP. Ф.1484 (UM), картон № 17, інв. №. 398. Український Педагогічний Інститут ім. М. Драгоманова у Празі. Документація. Запрошення на святкові вечори і концерти, що проводилися інститутом (1925–1933 рр.).

ЦДАП /SUAP. Ф.1484 (UM), картон № 81, інв. №. 964 /2. Шевченкові торжества у різних землях – запрошення, програми (Прага 1922 –1944).

ЦДАП /SUAP. Ф.1484 (UM), картон № 84, інв. №. 1014. Запрошення і програми громадських акцій. Святкові вечори. 1921.

Тема 11. Професійні хори Дмитра Котка.

1. Становлення Д. Котка-диригента

2. Професійні хори Дмитра Котка

3. Дмитро Котко – митець-новатор

Методичні рекомендації до вивчення теми та самостійної роботи

Студенти під час самостійного опрацювання теми повинні звернути увагу на вивчення таких питань: становлення Д. Котка-диригента; професійні хори Дмитра Котка; Дмитро Котко – митець-новатор.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Де відбувалося формування Д. Котка-диригента, хто мав вплив на його становлення?

2. Які професійні хори Д. Котка ви знаєте?

3. Які риси Д. Котка як новатора хорової справи?

Основна література

Дмитро Котко та його хори. Статті, рецензії, спогади, документи / ред.-упор. С. Стельмашук. – Дрогобич.: Відродження, 2000. – 336 с.

• Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття : монографія. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2012.

Кметюк Т. Втілення новаційних ідей Дмитра Котка у хоровому мистецтві Галичини 1930–1939 років / Тарас Кметюк // Наукові записки Тернопільського нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка та Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. Серія : Мистецтвознавство. – № 1(18). – 2007. – С. 53–58.

Кметюк Т. Дмитро Котко – сторінки життя і творчості / Тарас Кметюк // Музикознавчі студії: Наукові збірки Львівської нац. муз. академії ім. М. Лисенка. Вип.21 / ред.-упор. О. Катрич, А. Душний, Б. Пиц. – Дрогобич : Посвіт, 2009. – С.166–174.

Кметюк Т. Дмитро Котко та гуцульський ансамбль пісні і танцю / Тарас Кметюк // Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Вип. X–XI. – Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ, 2007. – С.196–201.

Кметюк Т. Мистецька діяльність українського професійного хору під керівництвом Дмитра Котка / Тарас Кметюк // Культуротворча парадигма українського націєтворення : зб. наук. статей. – Івано-Франківськ : Гостинець, 2006. – С. 82–90.

Додаткова література

Тема 12. Микола Колесса – фундатор Львівської диригентської школи

1. Становлення Миколи Колесси-диригента

2. Микола Колесса – диригент-виконавець

3. Микола Колесса – педагог, творець диригентської школи в Україні

4. Микола Колесса – теоретик диригування

5. Основні риси творчої особистості Миколи Колесси

Методичні рекомендації до вивчення теми та самостійної роботи

Студенти під час самостійного опрацювання теми повинні звернути увагу на вивчення таких питань: фактори становлення Миколи Колесси-диригента; Микола Колесса – диригент-виконавець; Микола Колесса – педагог, творець диригентської школи в Україні; Микола Колесса – теоретик диригування; основні риси творчої особистості Миколи Колесси.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Які фактори становлення Миколи Колесси-диригента;
2. Охарактеризуйте Миколу Колессу – як диригента-виконавця.
3. Дайте характеристику Миколи Колесси як педагога, творця диригентської школи в Україні.
4. Чому Миколу Колессу називають теоретиком диригування?
5. Які основні риси творчої особистості Миколи Колесси?

Основна література

1. Гоян Я. Лицар нації. Микола Колесса / Ярема Гоян, Василь Пилипюк. – Львів : Світло й тінь, 2003. – 175 с.
2. Гоян Я. Маєстро. Есе. –К.: Веселка, 2005.

Додаткова література

Тема 13. Хорова школа Павла Муравського – як феномен українського вокально-хорового мистецтва ХХ ст.

Методичні рекомендації до вивчення теми та самостійної роботи

Студенти під час самостійного опрацювання теми повинні звернути увагу на вивчення таких питань: хорова діяльність П. Муравського; особливості інтерпретацій творів П. Муравським; хорова школа П. Муравського; значення діяльності П. Муравського для розвитку хорового виконавства в Україні.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте хорову діяльність П. Муравського.
 2. Які особливості інтерпретацій творів П. Муравським?
 3. Хорова школа П. Муравського.
 4. Яке значення діяльності П. Муравського для розвитку хорового виконавства в Україні?
-

Основна література

Бенч О. Павло Муравський. Феномен одного життя. – К.: Дніпро, 2002.

Додаткова література

Тема 14. Особливості виконавства державних хорових колективів: Національна заслужена академічна капела України “Думка”.

Методичні рекомендації до вивчення теми та самостійної роботи

Студенти під час самостійного опрацювання теми повинні звернути увагу на вивчення таких питань: заснування капели і її діяльність під керівництвом Н. Городовенка; особливості діяльності капели в радянський час; діяльність капели в час незалежності України; характеристика репертуарної політики капели; особливості виконавства капели «Думка».

Питання та завдання для самоконтролю

1. Коли була заснована капела «Думка»?
2. Дайте характеристику діяльності капели під керівництвом Н. Городовенка.
3. Які особливості діяльності капели в радянський час?
4. Дайте характеристику діяльності капели в час незалежності України.
5. Характеристика репертуарної політики капели.
6. Які особливості виконавства капели «Думка»?

Основна література

Грінченко М. “Думка” та її роля в організації хорової справи на Україні // Українська музична газета. – 1926. – №2. – С.10.

Державній заслуженій академічній капелі України “Думка” – 75! // Українська музична газета. – 1994. – жовтень/грудень. – С.1–2

Капелі “Думка” – 80 ! // Вечірній Київ. – 1999. – 14 травня. – С.6.

Ковальська В. “Думка” підтвердила свій клас // День. – 1999. – 25 травня. – С.7.

- Лашенко А. Саме українська капела, або кілька історичних фрагментів з історії «Думки» // Українська музична газета. – 1994. – жовтень/грудень. – С.2,6
- Михайлов М. М. Творчий шлях «Думки». – К., 1957
- Нестор Городовенко // Українське слово. – Париж. – 1963. – 27 жовтня. – С.3.
- Перша Робітничо-Селянська капела У.С.Р.Р. «Думка». – К., 1924
- Поліщук Т. На капелу «Думка» завжди є попит. За кордоном // День. – 2000. – 10 лютого. – С.5.
- Степанченко Г. «Думка» сьогодні // Українська музична газета. – 1999. – квітень/червень. – С.3.

Додаткова література

Тема 15. Виконавські стилі муніципальних хорових колективів України. Муніципальний хор «Київ».

Методичні рекомендації до вивчення теми та самостійної роботи

Студенти під час самостійного опрацювання теми повинні звернути увагу на вивчення таких питань: репертуар муніципального хору «Київ»; участь хору у фестивалях; дискографія колективу; видавнича діяльність хору.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Дайте характеристику репертуару муніципального хору «Київ».
2. Опишіть участь хору у фестивалях;
3. Назвіть кращі записи хору
4. Якою є видавнича діяльність хору?

Програмові вимоги оцінювання знань, умінь та навичок за кредитно-модульною системою Модуль II.

Дати відповідь на запитання:

1. В чому феномен О. Кошиця як історико-культурного явища?
 2. Яка роль Н. Городовенко як творця капели «Думка»?
 1. В чому проявилися мистецькі паралелі життєтворчості О. Кошиця та Н. Городовенка?
 2. Яку участь брала П. Щуровська-Россієвич у формуванні та діяльності Української республіканської капели?
 3. Охарактеризуйте особливості виконавського стилю хорових колективів під керівництвом П. Щуровської-Россієвич.
 4. Які риси Д. Котка як новатора хорової справи?
 5. Дайте характеристику Миколи Колесси як педагога, творця диригентської школи в Україні.
 6. Які особливості виконавства капели «Думка»?
-

Форми підсумкового контролю успішності і навчання Методи контролю

В залежності від специфіки організаційних форм використовуються такі види контролю: фронтальний, груповий, індивідуальний і комбінований і самоконтроль студентів. Форми підсумкового контролю успішності навчання : індивідуальне та фронтальне опитування контрольні роботи, письмове виконання аналізу творів різних стильових напрямів тобто індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ), колоквиум, залік.

Діагностика знань студентів здійснюється за допомогою:

- 1) усних опитувань на практичних заняттях;
- 2) письмових контрольних робіт;
- 3) письмового виконання аналізу творів різних стильових напрямів

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота				Іспит	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Контрольні роботи	ІНДЗ	50	100
10	10	20	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література Базова

- Академія музичної еліти України : До 90-річчя Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. – К.: Муз. Україна, 2004.
- Альманах першого крайового конкурсу хорів у Галичині. – Львів, 1943.
- Альманах Станиславської землі: зб. м-лів до історії Станиславова і Станиславщини. / ред. Б. Кравців Т.1. – Нью-Йорк; Торонто; Мюнхен, 1975; Т.2. – Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто, 1985.
- Антонович М. Кошиць Олександр Антонович – композитор церковної музики і диригент. – Вінніпег, 1975.
- Антонович М. Musica sacra: зб. статей з історії української церковної музики / ред. і упоряд. Ю Ясиновський. – Львів: Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 1997.
- Бенч О. Павло Муравський. Феномен одного життя. – К.: Дніпро, 2002.

- Бенч-Шокало О. Г. Український хорівий спів: Актуалізація звичаєвої традиції: навч. посіб. – К.: Ред. журн. “Укр. світ”, 2002.
- Гнидь Б. Історія вокального мистецтва. – К.: НМАУ, 1997
- Гулеско І. І. Національний хорівий стиль / І. Гулеско. – Харків, 1994.
- Гоян Я., Пилип’юк В. Лицар нації. Микола Колеса. – Львів: Світло і тінь, 2003.
- Гоян Я. Маестро. Есе. – К.: Веселка, 2005.
- Гринишин М. Арканове коло. – К.: Юніверс, 2007.
- Грінченко М. Історія української музики. – К., 1922.
- Дмитро Котко та його хори. Статті, рецензії, спогади, документи / ред.-упор. С. Стельмащук. – Дрогобич, 2000.
- Загайкевич М. Музичне життя Західної України другої половини ХІХ ст. – К., 1960.
- Історія української музики. В 6 т./ АН УРСР. Ін-т мист-ва, фольк. та етногр. ім. М. Т. Рильського; Редкол.: М. М. Гордійчук (голова) та ін. – Том 1: Від найдавніших часів до середини ХІХ ст. / Л. Б. Архімович, Т. П. Булат, М. М. Гордійчук та ін.; Редкол. тому: М. М. Гордійчук (відп. ред.) та ін. – К.: Наукова думка, 1989.
 - Том 2: Друга половина ХІХ ст. / Т. П. Булат, М. М. Гордійчук, С. Й. Грица та ін.; редкол. Тому: Т.П. Булат (відп. ред.) та ін. – К.: Наукова думка, 1989.
 - Том 3: Кінець ХІХ – початок ХХ ст. / С. Й. Грица, М. П. Загайкевич, А. П. Калениченко та ін.; редкол. тому: М. П. Загайкевич (відпов. ред.) та ін. – К.: Наукова думка, 1990.
 - Том 4: 1917 – 1941 рр. / М. В. Беляєва, Т. П. Булат, Ю. П. Булка та ін.; редкол. тому: Л. О. Пархоменко (відпов. ред.) та ін. – К.: Наукова думка, 1992.
 - Том 5: 1941 – 1958 рр. / М. В. Беляєва, Т. П. Булат, М. М. Гордійчук, М. П. Загайкевич та ін.; редкол. тому: А. І. Муха (відпов. ред.) та ін. – К., 2004.
- Калуцка Н. Мистецька діяльність Олександра Кошиця в контексті музики ХХ сторіччя: автореф. дис... канд. мистецтвознавства. – К, 2001.
- Калуцка Н., Пархоменко Л. Мистецька діяльність Олександра Кошиця в контексті музики ХХ сторіччя. – К., Фенікс, 2012.
- Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття : монографія. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2012.
- Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури ХІХ – ХХ ст. – Тернопіль: СМП „Астон”, 2000.
- Кияновська Л. Українська музична культура / навч. посібник. – К.: ДМЦНЗКМ, 2002
- Кияновська Л. Син століття Микола Колеса в українській культурі ХХ віку. Сім новел з життя артиста. – Львів, 2003.
- Кияновська Л. Галицька музична культура ХХІ-ХХ століття: навч. насінник. – Чернівці: Книги-ХХІ, 2007
- Корній Л. Історія української музики: підручник. – К.: Х.; Нью-Йорк: Вид-во М. П. Коць, 1996. – Ч.1; 1998. – Ч.2.; Нью-Йорк, 2001. – Ч. 3.
- Корольок Н. Корифеї української хорівий культури ХХ століття / Н. Корольок. – К.: Муз. Україна, 1999.
- Костюк Н. О. Музична культура Західної України 20-30-х рр. ХХ ст.: ідеї поступу і розвиток національних традицій: автореф. дис.... канд. мистецтвознавства. – К., 1998.
- Кошиць О. З піснею через світ (Подорож Української республіканської капели). – К.: Рада, 1998.
- Кошиць О. Листи до друга (1904 – 1931) // ред.-упоряд. Л. Пархоменко. К.: Рада, 1998.
- Кошиць О. Спогади. – К.: Рада. – 1995.
- Лашенко А. П. Хоровая культура : аспекты изучения и развития / А. Лашенко. – К.: Муз. Україна, 1989.
- Лига В. І проросте посіяне зерно. Євген Вахняк: людина, митець, педагог. – Львів: Дивосвіт, 2001.

- Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії, виступи: В 2 т / упор., ред., вст. стаття і примітки З. Штундер. Т.1 – Львів. – Вид-во М. П. Коць, 1999; Т.2. – 2000
- Мазепа Л., Мазепа Т. Шлях до музичної академії у Львові. У 2-х Т. Львів: СПОЛОМ, 2003.
- Рудницький А. Українська музика: історико-критичний огляд Мюнхен: Дніпрова хвиля, 1963.
- Сторінки історії Львівської державної музичної академії ім. М. В. Лисенка Львів: СПОЛОМ, 2003.
- Творчість М. Леонтовича : зб. статей / упор. В. Золочевський. – К., 1977.
- Ханик Л. Історія хорового товариства “Боян”. Львів, 1999.
- Черепанин М. Музична культура Галичини (друга половина ХІХ – перша половина ХХ століття). К.: Вежа, 1997.
- Шнерх С. Незмовкна пісня / ред.-упор. О. Шнерх. Львів: ТеРус, 2001.[С. Сапрун].
- Ярошенко І. Розвиток професійно-хорового виконавства на Буковині (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.): навч.-метод. посібник. Івано-Франківськ, 2007.
- Ярошенко І. Мистецтвом встелені шляхи. Андрій Кушніренко – диригент, композитор, педагог. Чернівці: Прут, 2004.

Допоміжна

- Мистецтво України: енциклопедія К., 1995.
 - Мистецтво України: біографічний довідник / упор.: А. В. Кудрицький, М. Г.Лабінський; за ред. А. В. Кудрицького. : Укр. енцикл., 1997.
 - Музыкальный энциклопедический словарь. – М.: Сов. энциклопедия, 1991.
 - Павленко В. В. Словник іноземних музичних термінів та виразів. Навч. посібник для вузів I-IV рівнів акредитації / В. Павленко. – Вінниця: Нова книга, 2005.
 - Романовский Н. В. Хоровой словарь / Н. Романовский. – Л.: Музыка, 1972.
 - Словник іноземних музичних термінів / під ред. Хабаль Ж. В. Вид. 3-є. – Хмельницький : ПП „Банкір”, 2005.
 - Хоровое искусство : сб. ст. Вып.1-3. – Л.: Музыка, 1967-1977.
- Шевченківські лауреати, 1962 – 2000: енцикл. довід. / авт. – упоряд. М. Г. Лабінський; вступ. слово І. М. Дзюби К.: Криниця, 2001

Інформаційні ресурси

1. Особисте спілкування викладача зі студентами за допомогою електронної пошти.
2. Дистанційний курс для студентів заочної форми навчання.
3. Набір CD із записами музичних творів різних стильових епох.